

MILIEUADVIES

aan	Gemeente Utrechtse Heuvelrug
t.a.v.	dhr. K. van de Velde
opsteller	mevrouw M. Harssema
telefoon	088 - 022 50 00
zaaknummer	Z-2014-11425 / 43618
onderwerp	Integraal advies bestemmingsplan
datum	10 januari 2017
aantal pag.	5

Korte inhoud

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft gevraagd het akoestisch onderzoek voor de Bosstraat 1 te beoordelen en hierbij ook aandacht te schenken aan de aanwezigheid van de brandweer aan de achterzijde van deze locatie. In het bestemmingsplan Driebergen Centrum wordt voor de locatie Bosstraat 1 de mogelijkheid geboden een appartementengebouw te realiseren. Hiervoor is door SPAWNP een akoestisch onderzoek opgesteld in het kader van het wegverkeer op de Hoofdstraat en Bosstraat.

Het akoestisch onderzoek is, met gegeven opmerking en aandachtspunten, akkoord.

Voor het plan moeten hogere waarden worden verleend. Met een goede invulling kan het plan aan de Beleidsregel hogere waarden Wgh voldoen. De ODRU is gemandateerd om de hogere waarden te verlenen. Zij zal een correctie van 0,13 dB toepassen wegens een onjuist uitgangspunt in het akoestisch onderzoek. Ook zal ze voorwaarden opnemen in het Beluif hogere waarden, zodat bij de aanvraag omgevingsvergunning kan worden getoetst of de gekozen invulling van het plan voldoet aan de beleidsregel hogere waarden.

Toelichting

Tussen de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Wet geluidhinder (Wgh) is een koppeling gelegd. Dat blijkt uit art. 76 van de Wgh. Dit betekent dat de geluidssituatie binnen het plangebied moet voldoen aan de voorwaarden uit de Wgh.

Wet geluidhinder

In het kader van de Wet geluidhinder liggen er zones rond wegen, spoorwegen en gezoneerde industrieterreinen. Binnen een zone moet voor het realiseren van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen, zoals woningen, onderzoek worden gedaan naar de geluidbelasting. Wegen op een woonerf of met een maximumsnelheid van 30 km/uur hebben geen zone. Voor het plangebied Bosstraat 1 is alleen het aspect wegverkeer relevant.

De voor het plan relevante wegen zijn de Hoofdstraat en de Bosstraat. Omdat op de Bosstraat de maximumsnelheid 30 km/uur bedraagt valt deze weg buiten het regime van de Wet geluidhinder. Voor de Hoofdstraat geldt dat deze een geluidszone heeft met een breedte van 200 meter. Het plan ligt binnen deze zone. Hierdoor geldt bij de nieuwe appartementen voor de geluidsbelasting een voorkeurswaarde

van 48 dB L_{den} . Bij overschrijding van de voorkeurswaarde moet worden onderzocht of geluidsreducerende maatregelen getroffen kunnen worden, waarbij de volgorde bron- overdracht- en ontvangermaatregelen de voorkeur geniet.

Als daarna blijkt dat niet aan de voorkeurswaarde kan worden voldaan kan het college van Burgemeester en Wethouders een hogere waarde verlenen (onthefing van de voorkeurswaarde). De gemeente stelt hierbij de voorwaarden, zoals de aanwezigheid van geluidsluwe gevels, conform de beleidsnotitie hogere waarden. Wettelijk geldt een maximale ontheffingswaarde voor wegverkeer binnen de bebouwde kom voor 63 dB L_{den} .

Gemeentelijk beleid

De gemeente draagt zorg voor een zo goed mogelijke akoestische kwaliteit van de leefomgeving in situaties waar geluidsniveaus boven de wettelijke voorkeurswaarden niet kunnen worden voorkomen. Hiervoor stelt de gemeente duidelijke kaders voor ruimtelijke plannen en maakt ze de uitvoering tot het vaststellen van hogere waarden transparant. Dit is vastgelegd in de Beleidsregel hogere waarden Wgh (25 juni 2008).

Goede ruimtelijke ordening

In het plangebied liggen enkele wegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur. Deze wegen zijn volgens de Wgh niet relevant, omdat ze geen geluidszone hebben. Toch kan de geluidsbelasting van dergelijke wegen hoger zijn dan de voorkeurswaarde. Bekend is dat al vanaf een intensiteit van 1.500 motorvoertuigen per etmaal bij asfalt/stille klinkers of 600 motorvoertuigen per etmaal bij klinkers de voorkeurswaarde al kan worden overschreden. Daarom moet in het kader van een goede ruimtelijke ordening de bijdrage van deze wegen wel worden beoordeeld. In het gemeentelijk geluidbeleid is daarom ook opgenomen dat het plan ten aanzien van 30 km/uur-wegen net zo wordt beoordeeld als ten aanzien van zoneplichtige wegen.

Beoordeling akoestisch onderzoek

Er is een akoestisch onderzoek naar de geluidsbelasting op de gevels uitgevoerd (kenmerk 21620553.R01, datum 23 december 2016). De ODRU heeft dit rapport beoordeeld. Het rapport geeft een redelijk goede indruk, maar we hebben nog de volgende opmerking en aandachtspunten.

De belangrijkste opmerking betreft de toegepaste verkeersgegevens. Volgens bijlage 2.1 (waar in de voettekst staat bijlage 1), is als basis uitgegaan van de verkeersgegevens zoals gehanteerd bij het de ODRU uitgevoerde geluidonderzoek van 2026. Uit een nadere toelichting blijkt dat het gaat om het onderzoek "Engweg 8-10 Driebergen" met kenmerk UHR1310.A120 van de datum december 2013, met een aanvulling van eind 2015. Het onderzoek uit 2013 had als peiljaar 2023, de aanvulling uit 2015 had als peiljaar 2026. In de aanvulling is aangegeven dat er sprake was van een autonome groei van 1% per jaar, tussen 2023 en 2026.

In het onderzoek van SPAWNP is deze groei echter niet meegenomen. SPAWNP heeft de verkeersintensiteiten uit het rapport van 2013 overgenomen. Hierdoor is de geluidsbelasting 0,13 dB te laag berekend. Omdat ook met deze kleine verhoging het plan gerealiseerd kan worden, hoeft het rapport hierop niet te worden aangepast. Wel zullen we bij het verlenen van de hogere waarde deze correctie toepassen.

De herkomst van de etmaalintensiteit op de Bosstraat (4000 mvt/etmaal) wordt niet toegelicht. De verkeerskundige van de gemeente heeft aangegeven dat deze intensiteit in overleg tussen SPAWNP en de gemeente is bepaald, op basis van intensiteiten verder op de Bosstraat. Aangezien deze expertise bij de gemeente ligt, kunnen we hiermee instemmen.

- Naast de toegepaste intensiteiten roepen ook de toepaste wegdekken vragen op. Volgens paragraaf 3.1 is voor de Hoofdstraat uitgegaan van deels dicht asfaltbeton met een fijne oppervlaktetextuur en deels klinkers in keperverband. Volgens bijlage 2.1 is enkel uitgegaan van dicht asfaltbeton met een fijne oppervlaktetextuur. Gezien de uitdraaien van het rekenmodel is wel rekening gehouden met het feit dat de Hoofdstraat deels bestraat is met klinkers, maar de exacte ligging van dit wegvak kan niet worden herleid. Op basis van het door SPAWNP verstrekte rekenmodel kan worden geconcludeerd dat de ligging niet geheel juist is. Het rapport hoeft hierop niet te worden aangepast, omdat dit wegvak relatief ver van het plangebied ligt en er met een te hoge snelheid is gerekend (zie volgende opmerking).
- Tot slot, wat betreft de verkeersgegevens, merken we op dat een deel van de Hoofdstraat (waar de klinkers liggen), de regimesnelheid 30 km/uur bedraagt. Het akoestisch onderzoek geeft geen uitsluitsel of hiermee rekening is gehouden. Op basis van het door SPAWNP verstrekte rekenmodel kan worden geconcludeerd dat hiermee geen rekening is gehouden. Aangezien de geluidsuitstraling bij 50 km/uur hoger is dan bij 30 km/uur zal, bij een onjuiste snelheid, er een worstcase situatie zijn berekend. De rapportage hoeft daarom niet te worden aangepast.
- Het onderzoek is gebaseerd op het ontwerp dat nu wordt opgesteld. Zo is gerekend met drie woonlagen. Op basis van de in het bestemmingsplan opgenomen restricties wat betreft goothoogte en nokhoogte is deze keuze verdedigbaar. Echter, op pagina 9, in de motivatie om de geluidsbelasting op de gevels te verminderen, wordt aangegeven dat een aantal appartementen al zijn voorzien van een loggia. Omdat deze niet in het bestemmingsplan zijn vastgelegd, kan hiervan niet worden uitgegaan. Met de verdere toetsing aan het geluidbeleid zal hiermee dan ook geen rekening worden gehouden.
- Op pagina 10 wordt aangegeven: *Het nader uitwerken van de kosten van deze maatregelen, is alleen zinvol als één van de maatregelen reëel zou zijn. Dit is in de voorliggende situatie niet het geval.* Dit wordt niet nader toegelicht. Opmerkelijk is dat op pagina 9 sprake is van een **mogelijkheid** dat maatregelen aan het complex niet getroffen kunnen worden. Wij zullen in het hogere waardenbesluit voorwaarden opnemen waaraan bij de aanvraag omgevingsvergunning getoetst moet worden zodat aan het hogere waardenbeleid kan worden voldaan, of waar het beleid ruimte biedt in een inspanningsverplichting, er gemotiveerd van deze inspanningsverplichting afgeweken kan worden.
- Opmerkelijk is dat eerst maatregelen aan het bouwplan zelf worden afgewogen, en pas later worden bron- en overdrachtsmaatregelen besproken. De Wet geluidhinder schrijft een andere volgorde voor. Omdat bron- en overdrachtsmaatregelen voor dit plan niet reëel zijn, hoeft het rapport hiervoor niet te worden aangepast.

We komen tot de conclusie dat de rapportage, met gegeven opmerking en aandachtspunten, akkoord is. Voorwaarde is wel dat de gemeente in kan stemmen met de gehanteerde verkeersintensiteiten.

Toetsing aan geluidbeleid

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde. In de Beleidsregel hogere waarden Wgh worden randvoorwaarden genoemd voor het toestaan van hogere geluidsbelastingen dan de voorkeurswaarde. De voorwaarden zijn geformuleerd als eis of als inspanningsverplichting¹. Het plan is hieraan getoetst.

- **geluidsluwe gevel (eis):** *de woning heeft ten minste één gevel met een lager (luw) geluidsniveau. Het geluidsniveau op deze gevel is niet hoger dan de voorkeurswaarde voor elk van te onderscheiden*

¹ Inspanningsverplichting: indien niet aan de voorwaarde kan worden voldaan dient de initiatiefnemer te motiveren waarom dit niet kan of waarom voor een alternatieve oplossing is gekozen

geluidsbronnen.

De appartementen hebben aan de achterzijde een geluidsluwe gevel. Volgens de meest recente indelingstekeningen liggen aan deze zijde slaapkamers. De ontwikkelaar van de locatie heeft per e-mail (23 december 2016) aangegeven dat alle slaapkamers zullen worden voorzien van een te openen raam.

- **indeling woning** (inspanningsverplichting): *de woning heeft per etage minimaal één verblijfsruimte aan de zijde van de geluidsluwe gevel;*

De appartementen kunnen zo worden ingedeeld, dat er een verblijfsruimte is aan de geluidsluwe gevel. Dit zullen we in het besluit hogere waarden verder vastleggen.

- **buitenruimte** (inspanningsverplichting): *indien de woning beschikt over één of meer buitenruimten, dan is er minimaal één gelegen aan de geluidsluwe zijde. Indien dit niet mogelijk is dan dient het geluidsniveau op de gevel niet meer dan 5 dB hoger zijn dan bij de geluidsluwe gevel;*

De appartementen hebben geen geluidsluwe (privé) buitenruimte. In het rapport worden mogelijkheden besproken om deze alsnog te realiseren, maar onduidelijk is of deze worden gerealiseerd. Omdat het realiseren van een geluidsluwe buitenruimte een inspanningsverplichting betreft, hoeven deze niet persé te worden gerealiseerd. Maar de motivatie hiervoor is nog onvoldoende. Wel is er een (niet-privé) buitenruimte aan de achterzijde. We zullen in het besluit hogere waarden opnemen dat bij voorkeur de privé buitenruimten geluidsluw worden gemaakt, maar dat we, als voldoende wordt gemotiveerd dat dit niet mogelijk is, de achterzijde als geluidsluwe buitenruimte kunnen beschouwen.

- **maximale ontheffingswaarde voor weg- en railverkeerslawaai** (inspanningsverplichting): *de gemeente verleent voor binnenstedelijke situaties geen hogere waarden hoger dan de maximale ontheffingswaarde plus 10 dB;*

Op de gevels van een aantal appartementen is de geluidsbelasting hoger dan 58 dB (de maximale ontheffingswaarde die nagestreefd moet worden). Volgens het onderzoek zal dit, als een loggia wordt toegepast, op de gevels wel overal de geluidsbelasting lager zijn dan 58 dB. Omdat de realisatie van loggia's nog niet zeker is, kan hiervan nog niet worden uitgegaan. Omdat er geen andere (reële) mogelijkheden zijn om de geluidsbelasting te verlagen, kan worden ingestemd met een geluidsbelasting van 59 dB. Wij zullen daarom een hogere waarde van 59 dB verlenen, waar dit noodzakelijk is.

- **cumulatie (eis):** *de initiatiefnemer dient onderzoek te doen naar de effecten van de samenloop van de verschillende geluidsbronnen. Bij de geluidsisolatie van gevels dient rekening gehouden te worden met de cumulatie van alle akoestisch relevante bronnen (ook 30 km/u wegen). Dit dient te gebeuren volgens hoofdstuk 2 van bijlage I van het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012, waarbij de gecumuleerde waarden worden omgerekend naar het spectrum van de maatgevende bronsoort;*

In het akoestisch onderzoek is de gecumuleerde geluidsbelasting berekend. In het besluit hogere waarden zullen we opnemen dat de karakteristieke geluidwering van de gevels op deze waarde gebaseerd moet worden.

- **'dove' gevels:** *dit zijn bouwkundige constructies zonder te openen deuren/ramen (artikel 1b lid 5a en b Wgh). Voor 'dove' gevels zijn geen hogere waarden van toepassing. De aanwezigheid van dove gevels dient zoveel mogelijk te worden voorkomen (inspanningsverplichting). Een woning mag maximaal 2 dove gevels bezitten (eis).*

Dove gevels zijn niet van toepassing.

- **geluidsabsorberende plafonds bij balkons/loggia's** (eis): *bij de aanwezigheid van balkons/loggia's etc. dient onder de balkons weerbestendige geluidsabsorptie worden geplaatst ter voorkoming van*

ongewenste reflecties op de gevels;

Omdat het plan nog niet voldoende is uitgewerkt, zullen we in het besluit hogere waarden de eis opnemen dat deze worden gerealiseerd.

- **volumebeleid** (inspanningsverplichting): voor grotere (uitbreidings)locaties met minimaal 100 nieuwe woningen waarbij binnen het bestemmingsplan de behoefte aan flexibiliteit groot is, mag per type geluidsbron maximaal 15% van de nieuw te bouwen woningen een geluidsniveau hebben dat hoger is dan de voorkeurswaarde.

Het volumebeleid is niet van toepassing.

Geconcludeerd kan worden dat, bij een goede invulling, het plan aan de Beleidsregel hogere waarden Wgh kan voldoen. Omdat het plan nog in ontwikkeling is, zullen we in het hogere waarden besluit voorwaarden opnemen om deze goede invulling af te dwingen.

Relatie met brandweer

Aan de achterzijde van het complex bevindt zich een brandweerkazerne. Om de ontwikkeling van het appartementencomplex mogelijk te maken is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (SPA ingenieurs, kenmerk 21620366.R01, datum 30 augustus 2016). Dit onderzoek is al eerder door de ODRU beoordeeld en akkoord bevonden (28 september 2016, zaaknummer Z-2016-35759). Uit het onderzoek blijkt dat wel een geluidsscherm noodzakelijk is. Het bestemmingsplan maakt de realisatie van het scherm mogelijk. Bovendien is in de planregels de voorwaarde opgenomen dat het gebruik van de nieuwe woningen uitsluitend is toegestaan, als een geluidsscherm ter plaatse van de aanduiding 'geluidsscherm' is gebouwd van 3,5 m bouwhoogte die in afdoende geluidsreductie voorziet.

Het onderzoek gaat uit van een verplaatsing van de activiteiten naar de achterzijde. Dit betekent een verandering van de inrichting en dat er een nieuwe melding gedaan moet worden in het kader van het Activiteitenbesluit. Omdat bekend is dat bij de bestaande woningen niet voldaan kan worden aan de grenswaarden uit het activiteitenbesluit, zijn aanvullende maatregelen bij de brandweer noodzakelijk. Eventueel kan er voorgesteld worden om maatwerkvoorschriften op te stellen.

Conclusie

Het plan moet worden getoetst aan de Wet geluidhinder. Hiervoor is een akoestisch onderzoek opgesteld. Het rapport is, met opmerking en aandachtspunten, akkoord bevonden.

Voor het plan moeten hogere waarden worden verleend. Met een goede invulling kan het plan aan de Beleidsregel hogere waarden Wgh voldoen. De ODRU is gemandateerd om de hogere waarden te verlenen. Zij zal een correctie van 0,13 dB toepassen wegens een onjuist uitgangspunt in het akoestisch onderzoek. Ook zal ze voorwaarden opnemen in het Beluit hogere waarden, zodat bij de aanvraag omgevingsvergunning kan worden getoetst of de gekozen invulling van het plan voldoet aan de beleidsregel hogere waarden.
